

**“Bewegen is gezond, voor
jong en oud”**
Sport is ons maatschappelijk goud

Beleidsnota Sport
2012-2016
Gemeente Oegstgeest afdeling WSO

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Samenvatting van deze nota	5
Samenvatting van de prioriteiten voor de komende vier jaar in schema	
Hoofdstuk 1. Sportbeleid	
Doelstelling sportbeleid	10
1.1 Huidig sportaanbod en sportaccommodaties	
1.2 Toekomstige positie	
Hoofdstuk 2 Landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen	
2.1 Landelijke ontwikkelingen	11
2.2 Regionale ontwikkelingen	
2.3 Lokale ontwikkelingen	
Hoofdstuk 3 Programmalijnen	
3.1 Accommodaties	14
3.2 Ondersteuning	21
3.3 Stimulering	24
Hoofdstuk 4 Financiën	26
Bijlage(n):	27
1 Cijfers en Feiten	
2 WMO	
3 Korte samenvatting “Een leven lang sporten” CPB 2010	
4 Geraadpleegde literatuur	

INLEIDING

Wat beweegt Oegstgeest?

In oktober 2007 is de sportnota "Wat beweegt Oegstgeest?" vastgesteld. Hierin zijn na de input van de Oegstgeester sportraad, bekende Oegstgeester sportkenners en andere instellingen, aanbevelingen opgenomen. Deze aanbevelingen en actiepunten zijn de afgelopen vier jaar uitgevoerd en zijn tot op de dag van vandaag nog steeds actueel. Voor nu willen wij kijken of wij op de drie hoofdlijnen, accommodatiebeleid, sportstimulering en verenigingsondersteuning andere accenten kunnen leggen.

Doel sportbeleid

Bewegen is gezond, voor jong en oud. Sport is ons maatschappelijk goud. Sport is leuk en sport is er voor iedereen. Om zelf te doen, of om naar te kijken. Wie juicht er niet als onze topsporters of onze kinderen winnen? Sport draagt bij aan onze identiteit, het gevoel van saamhorigheid en trots. Maar sport houdt Nederlanders ook gezond. Sport zorgt er bovendien voor dat er op school, op het werk en in het maatschappelijk leven goed wordt gepresteerd. Sport versterkt onze economie en ons aanzien. Sportbeleid is vooral een lokale zaak. De gemeenten hebben de sleutel in handen om de lokale sportpraktijk te verbeteren. Daarbij dragen investeringen in de sport rechtstreeks bij aan realisatie van onze lokale beleidsagenda. Vanuit deze ambitie geven wij u een aantal sportieve speerpunten voor de komende jaren. Koester onze gemeente als een sportgemeente. Sport voor iedereen dicht bij huis, draagt bij aan een hogere sportdeelname. Sport vraagt om een prominente plaats in het ruimtelijke beleid van de gemeente. De sportvereniging is het 'buurthuis van de toekomst', waar mensen elkaar ontmoeten en samen sporten. Een evenwichtige spreiding van verenigingen en voorzieningen, goede sportmogelijkheden en de bouw van innovatieve en multifunctionele sportaccommodaties zijn de ingrediënten voor een integraal, betaalbaar en efficiënt accommodatiebeleid.

Doelgroep

In eerste plaats zijn natuurlijk alle inwoners van Oegstgeest onze doelgroep. In sport moet je geen onderscheid maken in doelgroepen, alleen in het aanbod. Wij gaan dan ook meer thematisch aan de gang.

Doel van deze nota

Van belang is om vast te stellen waar we de komende jaren naartoe willen met de sport in Oegstgeest en wat er nodig is om dat te bereiken. In het Collegeprogramma 2010-2014 is aangegeven dat maatschappelijke activiteiten die de sociale samenhang bevorderen, actieve ondersteuning krijgen. Er is gekozen voor duurzame, multifunctionele voorzieningen. Oegstgeest wil dat voorzieningen voor iedereen bereikbaar zijn. De afgelopen periode is op het gebied van sportvoorzieningen een belangrijke verbetering gemaakt. Speciale aandacht wordt gevestigd op het wegnemen van fysieke, sociale en/of financiële belemmeringen. Het niveau van de voorzieningen moet de komende jaren gelijk blijven. Verdere verbetering blijft mogelijk.

Looptijd

De gemeente zal voor de komende jaren (2012-2016) de ingeslagen weg willen handhaven. Natuurlijk gaan wij grote beslissingen niet uit de weg, de verplaatsing van ASC, de toekomst van een nieuw zwembad en nieuwe (her)ontwikkelingen van sportaccommodaties horen bij de toekomst van sport in Oegstgeest. Natuurlijk zal er ook goed gekeken moeten worden naar de verslechterde economische situatie en discussies over bezuinigen worden dan ook niet uit de weg gegaan. Kortom, werk aan de winkel.

Opzet nota

Deze nota is vooral gericht op Oegstgeest. Natuurlijk zijn we ons bewust van onze positie in de regio, maar dat zal pas nader kunnen worden ingevuld als er concrete situaties aan de orde

zijn waar bestuurlijke besluitvorming van meerdere gemeenten bij nodig is. Bijvoorbeeld het regionale initiatief van een 400 meter ijshal in de regio. Of de toekomst van het zwembad. Wij beginnen met de samenvatting over de rol van sport en bewegen in onze samenleving. In hoofdstuk één bespreken we de doelstellingen van sport en wat deze kan bijdragen aan het realiseren van uiteenlopende maatschappelijke effecten. In hoofdstuk twee wordt ingegaan op de lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen. In hoofdstuk drie behandelen wij de drie programmalijnen die in deze nota centraal staan. Ook gaan we in op de samenhang van sport en andere beleidsterreinen. In hoofdstuk vier wordt ingegaan op de sportfinanciën. In de bijlagen vindt u wat specifiekere informatie, feiten en cijfers.

Relatie met de WMO paraplu nota

De sport heeft zeker een relatie met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Waar maatschappelijke ondersteuning voor staat is al bij de eerste oprichting van de sportverenigingen het uitgangspunt (prestatie) geweest van de toenmalige vrijwillige sportbestuurders. Het is alleen de afgelopen vier jaar niet zo belicht en sport werd niet in een adem genoemd met de Wmo.

Relatie met Visie 2020

Deze sportnota sluit aan bij de aandachtspunten van de Visie 2020. Hoofdstuk 5 van de Visie 2020, gaat over het groen is van en voor iedereen. Een van die functies is natuurlijk sport. Veel Oegstgeestenaars sporten en maken gebruik van onze groene buitensportlocaties. De buitensportverenigingen zijn laagdrempelig en toegankelijk voor elke inwoner van Oegstgeest.

Hoofdstuk 7 van de Visie 2020, gaat over een betrokken gemeenschap. Een goed bestuurd verenigingsleven dat voor iedereen toegankelijk en uitnodigend is, zeker op gebied van sport.

Ondersteuning en sportstimulering zijn onze programmalijnen

Hoofdstuk 8 van de Visie 2020, gaat over prettig en veilig opgroeien. Alle (sport)voorzieningen zijn binnen handbereik. Goede duurzame sportaccommodaties, slimme combinaties tussen diverse partijen sluiten aan bij de inzet van de combinatiefunctionaris, die een verbindende factor wordt tussen meerdere beleidsterreinen.

Hoofdstuk 12 van de Visie 2020 gaat over de gemeente als meewerkkracht. Uit de sportnota blijkt dat ook wordt ingezet op de landelijke ontwikkelingen zoals bijv. sport en bewegen in de buurt en veiligheid. Vanuit de gemeentelijke organisatie zal in 2012 gekeken worden of de voldoende financiële middelen binnen de diverse beleidsterreinen te vinden is voor de combinatiefuncties. Het beschikbare budget voor deze sportnota gaat hierin op. Het beleidsvoornemen “activiteitenbudget voor de combinatiefuncties” wordt aangedragen als mogelijk project, dat zal passen binnen de Visie 2020. Er zal beoordeeld worden of dit project in aanmerking komt voor het budget, dat vrijkomt voor de Visie 2020.

Relatie Collegeprogramma

Deze sportnota sluit aan bij het Collegeprogramma o.a. op de punten veiligheid, voorzieningen en burgerparticipatie.

Dankwoord

Bij het tot stand komen van deze sportnota heeft de gemeente intensief samengewerkt met een werkgroep van de Sportraad Oegstgeest. Zij hebben meegedacht over de inhoud, aangegeven wat er bij de sportverenigingen speelt en verschillende teksten van opbouwende commentaren voorzien. De gemeente is hen veel dank verschuldigd voor hun inzet en hun kostbare tijd.

Ook de Seniorenraad, de Wmo-adviesraad en natuurlijk de gehele Sportraad hebben de gemeente geadviseerd over deze sportnota en waardevolle suggesties gedaan. Die zijn verwerkt in de nota. Tot slot hebben ook de volgende personen in gesprekken met de gemeente een bijdrage geleverd aan het tot stand komen van deze nota: Roelant Oltmans en Peter Blangé. Graag wil de gemeente hen bedanken voor hun bijdrage.

SAMENVATTING

Het sportbeleid heeft veel raakvlakken met andere beleidsterreinen, zoals op het gebied van de Wmo, gezondheid, ouderen, jongeren en vrijwilligers. Sportbeleid is veelzijdig en is niet een op zichzelf staand beleid. Ontwikkelingen in de sport kunnen niet los worden gezien van ontwikkelingen in de maatschappij.

De plaats die sport inneemt in de samenleving is in verandering. Sport en beweging hebben het grootste aandeel van alle andere vormen van vrijetijdsbesteding. De traditionele sportverenigingen staan onder druk. Ze worden geconfronteerd met veranderende wet en regelgeving, bezuinigingen of lastenverzwaring vanuit de overheid, de verminderde beschikbaarheid van vrijwilligers. Dat is niet alleen het landelijke beeld, ook de Sportraad Oegstgeest signaleert deze trend. Dat is zorgelijk, want de traditionele sportvereniging wordt geleid door onbetaalde vrijwilligers. Alleen daarom al kunnen bezuinigingen op sport een negatief maatschappelijk effect tot gevolg hebben. Het belang en de maatschappelijke waarde van sport wordt steeds meer onderkend. Sport is méér dan een middel om beleidsdoelstellingen op andere terreinen te realiseren. Sport heeft ook een intrinsieke waarde, en is daardoor ook een beleidsdoel op zichzelf. Dat neemt niet weg dat sport wordt gezien als een waardevol middel om beleidsdoelstellingen op andere terreinen te kunnen realiseren. Vooral vanuit het oogpunt van preventieve gezondheidszorg en vanuit het oogpunt van het bevorderen van ‘meedoen’ in de maatschappij wordt de meerwaarde van sport steeds meer ingezien.

Voor het onderwerp vastgoed wordt door de afdeling VROM momenteel een beleidsnotitie vastgoed opgesteld. Die nota betreft ook de sportaccommodaties. Een deel van het toekomstig beleid rondom deze accommodaties kan om die reden dus niet in Sportnota worden afgehandeld.

Samenvatting van de prioriteiten voor de komende vier jaar

Programmaliijn	Actiepunt	Gewenst resultaat	Financiën	Raakvlakken met andere afdelingen/beleidsvelden	Relatie WMO	Relatie Visie 2020	Relatie collegeprogramma
Accommodaties	Actief verhuurbeleid voor de gemeentelijke sportaccommodaties	Lagere lasten	geen	VROM vastgoed	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties	uitwerken definitieve keuze gemeenteraad voor het zwembad Poelmeer	Sportdeelname Multifunctioneel gebruik	p.m. besluitvorming volgt. (Vrijwel budgetneutraal voorstel)	VROM vastgoed, projecten	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties	Onderzoeken mogelijkheden herhuisvesting van jongerenruimte Friendz bij de ontwikkelingen rondom het zwembad.	Multifunctioneel gebruik	p.m besluitvorming volgt	WSO jeugdbeleid, VROM Projecten	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties	Opstellen voor een veiligheidsprotocol voor bezoekers en werknemers in de sporthal	Veiligheid	geen	Concernstaf	Prestatieveld 1 en 3 toegankelijkheid informatie	Ja Hfd. 8	Veiligheid
Accommodaties	Notitie kunstgrasvelden opstellen	Sportdeelname Multifunctioneel gebruik	Raadsvoorstel Februari 2012 Budget neutraal Nieuw voor oud	BOR	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties	Realiseren van één groot multifunctioneel kunstgras op de velden bij het Rijnlands Lyceum	Sportdeelname	Raadsvoorstel Februari 2012 Budget neutraal Nieuw voor oud	BOR, WSO onderwijs	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties	Opnemen in de kadernota 2013 realisatie hockeykunstgrasveld sportpark de Krogt	Sportdeelname Multifunctioneel gebruik	€ 350.000 Aanvragen nieuw beleid in kadernota 2013	BOR	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen

Programmaliijn	Actiepunt	Gewenst resultaat	Financiën	Raakvlakken met andere afdelingen/beleidsvelden	Relatie WMO	Relatie Visie 2020	Relatie collegeprogramma
Accommodaties	Het verzoek van vv UDO om veld 3 om te zetten naar kunstgras mee te nemen in de kadernota 2015-	Multifunctioneel gebruik	Aanvragen in Kadernota 2015 Vervangings-investering 2018	BOR	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties	Het verzoek van Fiks om een veld om te zetten naar kunstgras mee te nemen in de kadernota 2015	Sportdeelname	Aanvragen in Kadernota 2015 Vervangings-investering 2018	BOR	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties	Zodra een natuurgrasveld wordt gerenoveerd, bekijkt de gemeente of een kunstgrasveld gewenst en mogelijk is	Sportdeelname Multifunctioneel gebruik	geen	BOR	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties	Gemeentelijke gebouwen vallen onder de nieuwe afdeling vastgoed. Op dit moment wordt gewerkt aan een vastgoednota.	Vastgoed onder één dak	p.m.	VROM Vastgoed, WSO Sport	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties	De mogelijkheden onderzoeken voor eventuele uitbreiding van tennisbanen voor OLTC	Sportdeelname	Geen Tennisbanen in verenigings-eigendom	VROM vastgoed	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Accommodaties Sportstimulering	Behouden van het beleid rondom medegebruik	Sportdeelname Multifunctioneel gebruik	geen	BOR	Prestatieveld 1 en 2 sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen

Programmaliijn	Actiepunt	Gewenst resultaat	Financiën	Raakvlakken met andere afdelingen/beleidsvelden	Relatie WMO	Relatie Visie 2020	Relatie collegeprogramma
Verenigings-ondersteuning	In de vrijwilligersnota die in 2012 zal worden opgesteld zal het nieuwe beleid over maatschappelijke stages worden bepaald.	Maatschappelijke participatie	Aanvragen als nieuw beleid in kadernota 2013	WSO Vrijwilligersbeleid	Prestatieveld 3 en 4 Speerpunten informatie, advies, ondersteuning vrijwilligers	Ja Hfd. 7	Burgerparticipatie
Verenigings-ondersteuning	Controle op de gemaakte afspraken vanuit het verleden en promotionele ondersteuning vanuit de landelijke actie in kader van verkeersveiligheid.	Maatschappelijke participatie	geen	WSO jeugdbeleid, speeltuinenbeleid, gezondheidsbeleid, BOR	Prestatieveld 3 en 4 Speerpunten informatie, advies, ondersteuning vrijwilligers	Ja Hfd. 7	Burgerparticipatie
Verenigings-ondersteuning	Inventarisatie bestuursreglementen” alcohol in sportkantines” en vrijwilligers met een IVA certificaat	Maatschappelijke participatie	geen	WSO jeugdbeleid, speeltuinenbeleid, gezondheidsbeleid, BOR	Prestatieveld 3 en 4 Speerpunten informatie, advies, ondersteuning vrijwilligers	Ja Hfd. 7	Burgerparticipatie
Verenigings-ondersteuning	Met de sportverenigingen de mogelijkheden inventariseren voor een alcoholmatigingsbeleid binnen sportverenigingen	Maatschappelijke participatie, bevorderen gezondheid	geen	WSO jeugdbeleid, speeltuinenbeleid, gezondheidsbeleid, BOR	Prestatieveld 3 en 4 Speerpunten informatie, advies, ondersteuning vrijwilligers	Ja Hfd. 7	Burgerparticipatie
Verenigings-ondersteuning Sportstimulering	Haalbaarheidstudie combinatiefunctionaris afronden en de co-financiering mogelijk maken in samenwerking met maatschappelijke partners en eigen beleidsterreinen.	Maatschappelijke participatie, verbinden kunst, onderwijs en sport	Nieuw voor oud Kosten neutraal afronden in 2012	WSO onderwijs-, cultuur- en gezondheidsbeleid	Prestatieveld 1 en 2 Speerpunten sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 7	Burgerparticipatie
Verenigings-ondersteuning Sportstimulering	Activiteitenbudget combinatiefunctionaris	Maatschappelijke participatie, verbinden kunst, onderwijs en sport	Incidenteel tlv reserve Visie 2020 zal worden voorgelegd	WSO onderwijs, kunst en sport	Prestatieveld 1 en 2 Speerpunten sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 7	Burgerparticipatie

Programmaliijn	Actiepunt	Gewenst resultaat	Financiën	Raakvlakken met andere afdelingen/beleidsvelden	Relatie WMO	Relatie Visie 2020	Relatie collegeprogramma
Sportstimulering	Het realiseren van fitnesstuin in samenwerking met de beleidsterreinen jeugd, senioren en gezondheid.	Sportdeelname	Aanvragen als nieuw beleid in kadernota 2013	WSO jeugd-, senioren-speeltuinen-, gezondheidsbeleid, BOR	Prestatieveld 1 en 2 Speerpunten sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Sportstimulering	Mogelijkheid onderzoeken naar een extra trapveldje. Dit zal worden meegenomen in de aanpak speelvoorzieningen	Meer speelgelegenheid en ontmoetingsplek voor jongeren creëren	Aanvragen als nieuw beleid in kadernota 2013	WSO jeugdbeleid, speeltuinenbeleid, gezondheidsbeleid, BOR	Prestatieveld 1 en 2 Speerpunten sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Sportstimulering	Continueren van het stimuleren van buitensport door het jeugdwerk en een samenwerking opbouwen tussen het jongerenwerk en de sportverenigingen	Sportdeelname	Dekking reeds aanwezig via Jeugdbeleid € 4.000 Structureel	WSO Jeugdbeleid	Prestatieveld 1 en 2 Speerpunten sociale netwerken, toegankelijkheid	Ja Hfd. 8	Voorzieningen
Sportstimulering	Uitwerken sociale kaart Laagdrempelig sport en beweegaanbod	Maatschappelijke participatie, verbinden gezondheid en bewegen,	Wordt aangevraagd als nieuw beleid in kadernota 2013 en opgenomen in lokaal gezondheidsbeleid	WSO gezondheidsbeleid	Prestatieveld 5 Bevorderen deelname	Ja Hfd.7 en 8	Voorzieningen Burgerparticipatie
Sportstimulering	Stimuleren beweegdeelname Kwetsbare groepen Laagdrempelig sport en beweegaanbod	Maatschappelijke participatie, verbinden gezondheid en bewegen,	Wordt aangevraagd als nieuw beleid in kadernota 2013 en opgenomen in lokaal gezondheidsbeleid	Lokaal gezondheidbeleid, Eerstelijns zorg, GGD	Prestatieveld 5 Bevorderen deelname	Ja Hfd.7 en 8	Voorzieningen Burgerparticipatie
Sportstumerling	Onderzoek mogelijkheden digitaliseren bewegingsroute	Maatschappelijke participatie, verbinden gezondheid en bewegen,	€ 5.000 Wordt aangevraagd als nieuw beleid in kadernota 2013	Lokaal gezondheidbeleid, BOR, externe beweegaanbieders	Prestatieveld 5 Bevorderen deelname	Ja Hfd.7 en 8	Voorzieningen Burgerparticipatie

HOOFDSTUK 1 DOELSTELLINGEN

Doel van het sportbeleid: zoveel mogelijk mensen sporten met plezier

Doelstelling sportbeleid

De gemeente vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen kunnen sporten en van sport genieten. Dat kan zowel door zelf te sporten als door naar sport te gaan kijken. Het beoefenen van sport en het plezier daarin staan voorop. Sporten moet voor iedereen mogelijk zijn. De gemeente ziet voor zichzelf een taak weggelegd in het mogelijk maken dat mensen op een prettige manier kunnen sporten. Met dit uitgangspunt sluit de gemeente Oegstgeest aan op het landelijke sportbeleid. Sport heeft een belangrijke functie in de maatschappij en de economie. Kinderen en jongeren kunnen zich dankzij sport gezonder en sociaal ontwikkelen. Volwassenen en ouderen die sporten blijven fitter en gezonder. Het zijn vooral scholen, sportverenigingen en sportclubs, het liefst zo dicht mogelijk bij mensen in de buurt, die deze positieve impuls mogelijk maken. Sport in alle wijken is goed voor de gezondheid, maar ook voor de veiligheid.

Natuurlijk zijn wij er ook trots op als sporters uit Oegstgeest een sportieve prestatie van formaat neerzetten. Uiteraard hebben we daar ook aandacht voor: met de jaarlijkse sportprijzen bijvoorbeeld, en met de mogelijkheid om via het Roelant Oltmansfonds talentvolle sporters een financieel steuntje in de rug te geven bij de uitgaven die zij doen om hun sport te kunnen beoefenen. Maar we zijn er ook trots op dat zoveel mensen in Oegstgeest sporten. Naar schatting telt Oegstgeest 14.000 sporters.

Sport is bewegen, en dat kan op allerlei manieren. Sporten kan bij een sportvereniging, maar je kunt ook bewegen op eigen gelegenheid (bijvoorbeeld zelf gaan hardlopen) of een 'ongebonden' sport beoefenen (bijvoorbeeld bij een sportschool). Sporten kan in competitieverband of op recreatief niveau. Sporten is ook 'sportief recreëren': een flinke fietstocht maken, een stuk wandelen of skaten. Kortom: sport omvat allerlei vormen van bewegen. Het sportbeleid van de gemeente houdt dan ook meer in dan zorgen voor goede voorzieningen voor de sportverenigingen. Ook buiten de sportvelden moeten er voldoende mogelijkheden zijn om te kunnen bewegen.

1.1 Huidig sportaanbod en sportaccommodaties

Op dit moment bestaat het sportaccommodatieaanbod in Oegstgeest onder meer uit: Zwembad Poelmeer, Sportparken De Voscuyl, De Krogt en van Duivenvoordestraat, cricketvelden, de natuurijsbaan Ezelenwei, Sporthal De Cuyl en 4 gymnastiekzalen. Daarnaast is er een groot aantal verschillende sportfaciliteiten, zoals een tafeltennisshal, een golfclub over de bestaande voetbal- en korfbalvelden, een biljartcentrum, een handboogschietvereniging, een judoschool en dansschool, enzovoort. In totaal komt dit ongeveer neer op 310.000 m² aan sportvoorzieningen. Als wij kijken naar onze regiogemeenten (Holland Rijnland), zien we dat in de omliggende gemeenten eveneens een sportaanbod is waar Oegstgeestenaars gebruik van (kunnen) maken. De aangrenzende gemeenten bieden onder meer zwembaden, sporthallen, schaatsbanen, golfbanen, (indoor) tennisfaciliteiten, bowlingbanen, fitnesscentra, maneges, denksportcentra en atletiekbanen.

1.2 Toekomstige positie

De gemeente wil graag dat zoveel mogelijk mensen met plezier sporten. Sport biedt mensen de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, om te ontspannen en om zich in te spannen. Voorwaarde om te kunnen sporten is dat er voldoende accommodaties zijn. Daarbij zijn verenigingen belangrijke partners in de sport, want ongeveer de helft van de sporters sport bij een vereniging. Tot slot wil de gemeente graag stimuleren dat zoveel mogelijk mensen gaan sporten én dat ook blijven doen.

Om dit doel te bereiken, zet de gemeente met deze sportnota in op drie programmalijnen, accommodaties, ondersteuning van verenigingen en sportstimulering.

HOOFDSTUK 2 Landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen

2.1 Landelijke ontwikkelingen

In het regeerakkoord staat het volgende geschreven over sport.

“Sport heeft een belangrijke functie in de maatschappij en de economie. Kinderen en jongeren kunnen zich dankzij sport gezonder en socialer ontwikkelen. Volwassenen en ouderen die sporten blijven fitter en gezonder. Het zijn vooral scholen, sportverenigingen en sportclubs, het liefst zo dicht mogelijk bij mensen in de buurt, die deze positieve impuls mogelijk maken. Sport in alle wijken is goed voor de gezondheid, maar ook voor de veiligheid.

- *Het kabinet streeft naar meer sportlessen in basis-, beroeps- en voortgezet onderwijs.*
- *Het kabinet zal met de VNG (Vereniging van Nederlandse gemeenten) bevorderen hoe sport en sportvoorzieningen bij wijkplannen een integraal onderdeel kunnen worden van het verbeteren van de leefbaarheid.*

Samenwerking tussen de overheid, de sportsector en het bedrijfsleven is nodig om topsport en breedtesport in Nederland te bevorderen.”

Er zijn drie prioriteiten te benoemen voor het sport- en beweegbeleid waar dit kabinet de komende jaren het verschil wil gaan maken:

1. Sport en bewegen in de buurt

De ambitie van het kabinet is dat iedere Nederlander, jong of oud, met of zonder beperking, veilig kan sporten en bewegen in de eigen buurt. Om te bereiken dat het lokale sport- en beweegaanbod aansluit op de vraag van bewoners is het belangrijk dat er lokaal slimme verbindingen gelegd worden tussen onder andere sport, school, zorg, welzijn en het bedrijfsleven. Het kabinet stimuleert succesvolle kennis en ervaringen uit eerdere programma's, particuliere initiatieven en ondernemerschap en wil eventuele belemmeringen hierbij wegnemen.

Minister Schippers trekt 70 miljoen euro uit om meer mensen aan het sporten te krijgen. Inzet van buurtcoaches vanuit onderwijs en sportvereniging. Hoe de regeling eruit gaat zien is nog onduidelijk. (november 2011)

2. Werken aan een veiliger sportklimaat

Om veilig en met plezier te kunnen sporten, hebben de ministeries van VWS en Veiligheid en Justitie samen met de sport- en welzijnssector en gemeenten het actieplan “naar een veiliger sportklimaat” opgesteld. Hierin zijn maatregelen opgenomen om excessen bij de sport harder aan te pakken en vrijwilligers te ondersteunen in de omgang met lastig gedrag en bij het handhaven van grenzen.

3. Uitblinken in sport

Het kabinet ondersteunt de ambitie van de georganiseerde sport om als Nederland bij de beste 10 topsportlanden van de wereld te horen. Het kabinet investeert daarom onder andere in de topsportmedische begeleiding en betere aansluiting van onderwijs op Centra voor Topsport en Onderwijs. Ook zet het kabinet in op meer focus in het evenementenbeleid en de maatschappelijke en economische spin-off van topsportevenementen

Daarnaast presenteerde NOC/NSF het Olympisch plan

Het Olympisch Plan 2028 is de ambitie om met sport in de volle breedte een bijdrage te leveren aan Nederland zodat de positieve effecten nu en in de toekomst zichtbaar zijn.

Een Nederland waar de burgers vitaal zijn en de jeugd fit, waar bewegingsarmoede en obesitas duidelijk zijn teruggedrongen, en waar een gezonde levensstijl de standaard is.

Een Nederland waar burgers uit alle lagen van de bevolking elkaar op het sportveld vinden en ontmoeten. Waar de jeugd zijn talenten - op school, maar ook daarbuiten – maximaal

ontwikkelt. Een land dat gastvrij, solidair en veilig is. Een land met een sterke maatschappelijke verbondenheid.

2.2 Regionale ontwikkelingen

Als wij kijken naar onze regiogemeenten (Holland Rijnland), zien we dat in de omliggende gemeenten eveneens een sportaanbod is waar Oegstgeestenaren gebruik van (kunnen) maken. De aangrenzende gemeenten bieden onder meer zwembaden, sporthallen, schaatsbanen, golfbanen, (indoor) tennisfaciliteiten, bowlingbanen, fitnesscentra, maneges, denksportcentra en atletiekbanen.

Samen met sportaanbieders en gemeenten spant de provincie Zuid-Holland zich in om zoveel mogelijk inwoners een op maat gesneden toegang tot sport te bieden. De provincie wil dit bereiken via vier speerpunten:

- Meer samenwerking tussen buurt, onderwijs en sport;
- Bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl voor ouderen en jongeren;
- Regionale spreiding en afstemming van sportvoorzieningen;
- Versterken van de sportinfrastructuur.

Het regionaal vakoverleg sport, waarin alle sportambtenaren uit de regio zitting hebben, komt vier maal per jaar bijelkaar. In dit overleg gaat het voornamelijk over de lokale ontwikkelingen en mogelijke regionale samenwerking op gebied van ondersteuning en accommodaties. Sportservice Zuid Holland en de VSG (Vereniging Sport en Gemeenten onderdeel van de VNG) ondersteunen dit regionaal vakoverleg. De landelijke en provinciale thema's sluiten vaak aan bij het lokale sportbeleid.

2.3 Lokale ontwikkelingen

In de verenigingskrant Oegstgeest(initiatief van de uitgeverij Verhagen) staat de volgende tekst van de wethouder *“Verenigingen en het vrijwilligerswerk floreren in Oegstgeest. Als dat weg zou vallen, verdwijnt er veel moois. Ik ben er trots op dat veel mensen zich met hoofd, hart en handen inzetten voor ons dorp. Vrijwilligers zijn het goud van de gemeente.”*

De huidige economische situatie heeft ook zijn weerslag op de sport, voor de komende vier jaar hebben wij te maken met bezuinigingen en weinig tot geen financiële ruimte voor nieuw beleid. De financiële middelen die de afgelopen jaren voor het sportbeleid zijn aangewend worden in geen geval hoger. In sommige gevallen worden deze lager, zoals de doorgevoerde besparing op sportuitgaven en het budget voor de breedtesport is geschrapt. Het streven is om het huidige voorzieningenniveau te handhaven met de beschikbare financiële middelen. Ruimte voor nieuw beleid zal in de huidige collegeperiode helaas niet aanwezig zijn. Er worden wel mogelijkheden onderzocht voor nieuw beleid in plaats van oud beleid.

De afgelopen 10 jaar is er veel geïnvesteerd in onze sportvoorzieningen. Veel Oegstgeestenaren zijn lid van één of meerdere Oegstgeester sportverenigingen. Sommige verenigingen groeien in ledenaantal. De Oegstgeester sportverenigingen zijn financieel gezond. Oegstgeest is een duurzaam, kwalitatief, sportief en sociaal dorp en dat willen wij zo houden. In het coalitieakkoord 2010 zijn voor de sport deze twee zaken opgenomen.

- De verhuizing van ASC naar de Overveerpolder en de bebouwing van het huidige terrein wordt verder gefaciliteerd.
- De voorbereidingen voor een energiezuinig zwembad worden conform planning voortgezet.

Door de economische ontwikkelingen en de financiële positie van de gemeente de komende jaren heeft het college besloten vooralsnog niet te investeren in een nieuw zwembad. Wel zal het college onderzoeken of er regionale samenwerking mogelijk is op het gebied van zwembaden. Daarnaast wordt onderzocht welke private initiatieven mogelijk zijn om een

zwembadvoorziening binnen Oegstgeest in stand te houden. Totdat er duidelijkheid is over genoemde punten zal het huidige zwembad open blijven.

HOOFDSTUK 3 Programmaliĳnen

In dit hoofdstuk gaan wij in op de drie programmaliĳnen van het Oegstgeester sportbeleid.

3.1 Accommodaties

Goede accommodaties zijn essentieel

De aanwezigheid van goed toegeruste en goed onderhouden accommodaties blijft één van de belangrijkste peilers en is een absolute voorwaarde om een goed gemeentelijk sportbeleid te kunnen blijven voeren. Accommodaties bieden mensen de ruimte om te kunnen sporten. De gemeente ziet het als haar taak om te zorgen voor voldoende en goede accommodaties. De gemeente biedt ondersteuning aan verenigingen bij nieuw te realiseren accommodaties.

Doelstelling van accommodatiebeleid

Dit zijn de vastgestelde doelstellingen (2007) voor haar sportaccommodatiebeleid:

- a. goed onderhouden en uitgeruste sportaccommodaties, die goed bereikbaar, toegankelijk, schoon, heel en veilig zijn;
- b. accommodaties die voldoen aan de wensen van de gebruikers;
- c. helder formuleren en organiseren van het beheer en onderhoud van de accommodaties, zodat voor alle partijen duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is.

Deze doelstellingen a, b en c gelden voor alle sportaccommodaties in Oegstgeest. In het Sport Accommodatie Model (SAM) staat het een en ander opgenomen over beheer en onderhoud aan accommodaties. Voor de kleedkamers zijn de afspraken hierover vastgelegd in de gebruikersovereenkomsten die de gemeente sluit met de sportverenigingen. Ook in het Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) zijn afspraken vastgelegd. Het MOP wordt regelmatig bijgewerkt. Wij geven per accommodatie aan hoe wij dit realiseren.

Sporthal

De gemeente heeft sinds 2009 een nieuwe sporthal. Sporthal De Cuyl is een toegankelijke, schone en veilige sportaccommodatie. De sporthal wordt in eerste instantie ingezet voor het gebruik door het onderwijs en de sportverenigingen uit Oegstgeest. Zij hebben voorrang bij de verhuur van de sporthal. De nog overgebleven uren zijn beschikbaar voor verhuur voor overige maatschappelijke doeleinden en tot slot kunnen de uren worden ingezet voor commerciële verhuur en overige gebruikers.

In nauwe samenwerking met de huidige gebruikers is deze duurzame energie A-label en NOC/NSF goedgekeurde sporthal tot stand gekomen. Vanaf de opening is de gemeentelijke sporthal in beheer en exploitatie van de gemeente. De sporthalbeheerders zien er op toe dat de accommodatie volgens ons vastgestelde beleid wordt beheerd. Het onderhoud is vastgelegd in een MOP (meerjaren onderhoudsplan). Het uitvoeren en bijhouden van het onderhoud aan de sporthal, valt onder de verantwoordelijkheid van het team sporthalbeheerders.

Zwembad

In de gemeenteraad is al verschillende keren gesproken over de toekomst van zwembad Poelmeer. Het gaat hierbij om een belangrijke keuze, omdat de gemeente hiermee voor de komende decennia bepaalt wat er met het zwembad gebeurt. Ook in financieel opzicht gaat het voor de gemeente om een belangrijke keuze zeker in deze economisch moeilijke tijden. Het college zal onderzoeken of er regionale samenwerking mogelijk is op het gebied van zwembaden. Daarnaast wordt onderzocht welke private initiatieven mogelijk zijn om een zwembadvoorziening binnen Oegstgeest in stand te houden. Totdat er duidelijkheid is over genoemde punten zal het huidige zwembad open blijven. Als er dan nieuwe zwembad komt, zal het onderwerp duurzaamheid vanzelfsprekend betrokken worden in de ontwerpplannen.

Velden

In Oegstgeest liggen drie sportcomplexen: De Voscuyl, De Krogt en het sportcomplex Van Duivenvoordestraat (ASC). Voor deze sportcomplexen heeft de gemeente een meerjarig accommodatie- en onderhoudsplan opgesteld.

De gemeente heeft besloten dat ASC kan verhuizen naar de Overveerpolder. Het aantal sportcomplexen verandert niet door de verplaatsing van ASC. Ook dan heeft Oegstgeest nog steeds drie sportcomplexen.

Ook voor de sportvelden geldt, schoon, heel en veilig. Goede buitenverlichting en het kunnen afsluiten van de gebouwen en het complex dragen bij aan een veilige omgeving.

De buitensportverenigingen die gebruik maken van sportpark De Voscuyl hebben minimaal twee maal per jaar een overleg over het multifunctionele gebruik, de afstemming van de activiteiten en veiligheid van de sportvelden. De sportvelden worden regelmatig oneigenlijk gebruikt door niet verenigingsleden. Deze komen een balletje trappen of een hondje uitlaten. Door het multifunctionele karakter van dit sportpark is het wenselijk om met de sportverenigingen te onderzoeken wat er gedaan kan worden om de veiligheid op het sportpark te waarborgen.

Kunstgrasvelden

De ontwikkeling van kunstgras is de afgelopen jaren in een stroomversnelling gekomen. De eerste kunstgrasvelden dateren al van de jaren 80 van de vorige eeuw. Vooral binnen de hockeysport is het gebruik van kunstgras in de afgelopen twee decennia zodanig gemeengoed geworden dat het beoefenen van hockey zonder kunstgras al niet meer denkbaar is. De ontwikkeling van kunstgras gaat snel en beïnvloed ook de ontwikkeling van de sport zelf. Zo heeft b.v. de introductie van het “volkunststof waterveld” in het hockey gezorgd voor een verhoging van het speltechnische niveau.

De buitensportverenigingen LOHC, vv Oegstgeest, vv UDO en Fiks hebben aangegeven dat zij graag een kunstgrasveld erbij willen hebben. Dat sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen.

- Voor LOHC geldt dat de gemeente in 2006 heeft geïnvesteerd in kunstgrasvelden om de wachtlijsten bij de hockeyvereniging en tennisvereniging aan te pakken. Als de wijk Nieuw Rhijngest wordt opgeleverd, zal de capaciteit onder druk komen te staan. Als er een extra kunstgrasveld komt is dat overigens het laatste veld dat op de Krogt kan worden gerealiseerd, omdat daarna het park vol zit. In 2009 stond gepland dat het natuurgrasveld van LOHC zou worden gerenoveerd. In de voorgaande sportnota hebben wij al afgesproken dat zodra er een natuurgrasveld renovatie staat gepland, de gemeente bekijkt of een kunstgrasveld gewenst is. Dit is onder andere afhankelijk van wachtlijsten, de multifunctionaliteit en soort sport. Het budget dat beschikbaar was voor renovatie van het natuurgrasveld is verhoogd naar € 350.000 voor de realisatie van kunstgras, echter dit was niet in de begroting verwerkt, maar is nu opgenomen in de kadernota. Natuurlijk zal rekening gehouden worden met het belang van Ajax cricket als medegebruiker van het natuurgrasveld. Hierbij speelt natuurlijk de definitieve verplaatsing voor Ajax cricket een belangrijke rol.
- Bij VV Oegstgeest is het trainingsveld te klein, vandaar de wens voor een volwaardig kunstgrasveld. Een kunstgrasveld kan immers intensiever worden belast, zodat de trainingsintensiteit en de bespeelbaarheid omhoog kan. De golfvereniging maakt ook gebruik van de sportvelden op sportpark De Voscuyl Oegstgeest. Zij hebben nu een C-status en deze kan behouden blijven bij de realisatie van kunstgras. Sinds kort heeft de NGF het standpunt over het golfen over kunstgrasvelden herzien. De renovatie staat gepland voor 2012 en er is geld vrijgemaakt voor één kunstgrasveld voetbalveld. Het is wenselijk het beschikbare budget te verhogen zodat het totale sportveld multifunctioneel kan worden ingericht. Daarnaast is het financieel en logistiek aantrekkelijker om het gehele sportveld bij het Rijnlands Lyceum om te zetten naar

één groot kunstgrasveld met de capaciteit van twee voetbalvelden. Natuurlijk worden alle betrokken partijen in dit onderzoek betrokken. Hiervoor zijn de eerste verkenningen en gesprekken met de diverse gebruikers en bonden geweest. Wij stellen voor, de raad in 2012 een adviesnota kunstgras voor te leggen waarin de gemeente haar beleid met betrekking van kunstgras wil vastleggen. Hierin wordt ook voorgesteld voor het realiseren van één multifunctioneel kunstgrasveld te realiseren op de velden bij het Rijnlands Lyceum.

- In samenwerking met vv UDO is in 2005 veld 2 omgezet van natuurgras naar kunstgras. De vereniging is zelf verantwoordelijk voor het beheer en exploitatie van het kunstgrasveld. In 2003 is natuurgrasveld 3 gerenoveerd. Nu is de wens van vv UDO om ook veld 3 van een natuurgrasveld om te zetten naar kunstgrasveld. Deze vraag wordt ingegeven doordat vv UDO de afgelopen jaren is gegroeid mede door hun activiteiten uit te breiden met G-voetbal en meisjesvoetbal. De vraag naar extra trainingcapaciteit is toegenomen. De gemeentelijke investering voor sportvelden worden volgens de nota activabeleid in 15 jaar afgeschreven. Dat betekent dat in de kadernota van 2015, voor de meerjarenbegroting 2015-2018 de investering wordt aangemeld voor 2018.
- De korfbalvereniging Fiks is een van de weinige korfbalverenigingen in de regio die nog gebruik maakt van korfballen op natuurgras. In 2003 is die keus in samenspraak met de korfbal en de golfvereniging gemaakt. Mede ingegeven door het multifunctionele gebruik van sportpark de Voscuyl. Ook hier geldt dat de gemeentelijke investering voor sportvelden volgens de nota activabeleid in 15 jaar worden afgeschreven. Dat betekent dat in de kadernota 2015, voor de meerjarenbegroting 2015-2018 de investering wordt aangemeld voor 2018.

Op de sportcomplexen worden de velden en de overige accommodaties door meerdere verenigingen gebruikt. Algemene uitgangspunten bij het gebruik van de velden is multifunctionaliteit en gelijkwaardigheid. Een goed voorbeeld van multifunctioneel veldengebruik is op sportpark De Voscuyl, waar vv Oegstgeest, v.v. UDO, Fiks en de Oegstgeester Golf Club samen gebruik maken van het complex. Maar ook op sportcomplex De Krogt maken onderwijs en de verenigingen LOHC, OLTC en Ajax cricket gebruik van de sportvelden. Daarom zijn er goede afspraken nodig over het gebruik van de velden door de verschillende partijen. De gemeente verwacht dat de gebruikers van ieder sportcomplex regelmatig een gebruikersoverleg hebben met elkaar. De gebruikers van De Krogt nemen hun jaarkalender met elkaar door en stemmen deze op elkaar af. Voor de gebruikers van De Voscuyl geldt hetzelfde. Op die manier wordt ruim van tevoren vastgelegd wie wanneer gebruik maakt van de velden en de accommodatie (kantine en kleedkamer). Bij die jaarplanning moeten de verenigingen rekening houden met de schoolspordagen en –toernooien, waarbij de gemeente de velden reserveert voor deze evenementen. Afwijkingen in de jaarplanning kunnen in een tussentijds overleg worden besproken, bijvoorbeeld als een extra training nodig is omdat een club kampioen kan worden. In onderling overleg moet daar uit te komen zijn.

Onderhoud velden

Voor de gebruikers van de velden is het belangrijk dat de velden goed worden onderhouden. In de gemeentebegroting is het jaarlijks onderhoud opgenomen, net als de investeringen op de lange termijn. De gemeente schouwt de natuurgrasvelden en zorgt voor het onderhoud van de velden, de afrastering, ballenvangers en doelen. De verenigingen moeten zorgen voor eventuele verlichting van het veld, cornervlaggen, netten en belijning. De afspraken voor de natuurgrasvelden zijn vastgelegd in gebruikersovereenkomsten.

Bij kunstgrasvelden draagt de gemeente nu financieel bij aan de realisatie van een veld, de verantwoordelijkheid voor het onderhoud ligt bij de verenigingen zelf. Afspraak is dat de

verenigingen geld reserveren om op termijn bij te dragen aan het vervangen van de top laag van het kunstgras en dat zij een maatschappelijke bijdrage leveren door velden beschikbaar te stellen voor bijvoorbeeld een buurttoernooi. De mogelijkheid wordt onderzocht of onderhoud van kunstgras ook door de gemeente kan worden uitgevoerd. Dit zal terugkomen in de kunstgrasnotitie.

Kleedaccommodaties

Bij de sportvelden zijn kleedaccommodaties waar de sportverenigingen en scholen gebruik van maken. De kleedaccommodaties zijn eigendom van de gemeente. De gemeente heeft de kleedaccommodaties gefinancierd. De verenigingen zijn eigenaar van hun clubhuis. De gemeente heeft de kleedkamers aan de verenigingen verhuurd. Daarnaast heeft de gemeente het gebruik om niet van de kleedkamers voor het basisonderwijs.

De Voscuyl wordt multifunctioneel gebruikt. Dat betekent dat gebruik buiten de gebruikelijke tijden niet meer goed mogelijk is, maar wel kunnen er schoolactiviteiten plaatsvinden zoals sportdagen en toernooien.

De kleedaccommodaties voldoen niet in alle gevallen aan de wensen van de gebruikers. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) hanteert een norm van twee kleedkamers per speelveld, terwijl de KNVB voor ieder sportcomplex twee extra kleedkamers als norm hanteert (naast de twee kleedkamers per speelveld). Op die manier kan rekening worden gehouden met bijvoorbeeld meisjesvoetbal, gehandicaptenvoetbal enz. De gemeente hanteert voorsnog de VNG-norm als uitgangspunt.

De gemeente neemt het groot onderhoud voor haar rekening. Dit is allemaal vastgelegd in een meerjaren onderhoudsplan. De verenigingen zorgen voor het beheer en klein onderhoud. Dit is in de gebruikersovereenkomsten met de verenigingen vastgelegd.

De gemeente heeft de afgelopen periode veel aangedaan om die kleedkamers op te knappen. Vanaf 2003 zijn wij met een inhaalslag bezig. LOHC is medio 2011 begonnen met een complete nieuwbouw van hun clubgebouw met een geïntegreerde kleedkamer voorziening waaraan de gemeente financieel heeft bijgedragen. Tevens is er geld gereserveerd voor een opknopbeurt van de kleedaccommodaties bij ASC. In afwachting van de toekomstige ontwikkelingen worden alleen de noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd. De verenigingen moeten op hun beurt zorgen dat de kleedkamers en sanitair netjes, opgeruimd en goed schoon zijn

Vv UDO heeft een verkennend plan laten maken om de kleedkamer capaciteit aan te laten sluiten bij de groei van de vereniging. De komende periode zal vv UDO de gemeente meer informeren over deze plannen.

In het verleden is erover gedacht om de kleedaccommodaties te privatiseren. Privatiseren heeft als nadeel dat de gemeente het zicht kwijtraakt op het gebruik en onderhoud van de kleedaccommodaties. Daarnaast worden de verenigingen de laatste jaren geconfronteerd met verscherpte wet- en regelgeving. Het zou voor de besturen een flinke verzwarende van het takenpakket zijn wanneer de kleedaccommodaties worden geprivatiseerd.

Gymnastieklokalen

De gemeente heeft meerdere gymnastieklokalen. De basisscholen gebruiken de gymnastieklokalen overdag voor hun gymlessen. Daarnaast verhuurt de gemeente de gymnastieklokalen aan sportverenigingen en tot slot kunnen ook particulieren en overige gebruikers de opengebleven uren huren. Het tarief is in lijn met de tarieven van de sporthal en loopt in de pas met de tarieven elders in de regio.

De primaire doelstelling van de gymnastieklokalen is dat de basisscholen deze kunnen gebruiken voor hun bewegingsonderwijs. Middelbare scholen kunnen gebruik maken van de gymnastieklokalen als er ruimte is in het rooster. In de 'Verordening voorzieningen huisvesting voor Oegstgeest' is vastgelegd dat de gemeente een plicht heeft tot het voorzien van een gymlokaal.

Er is veel belangstelling voor de verhuur van gymnastieklokalen. De sloop van de gymnastieklokalen aan de Apollolaan(2005) en Kamperfoelielaan (2009) zijn opgevangen met de komst van de nieuwe Sporthal De Cuyt die voor het onderwijs in Oegstgeest wordt ingezet.

De basisscholen zijn de grootste gebruikers van de gymnastieklokalen, op de voet gevolgd door de verschillende sportverenigingen. De inrichting van de lokalen is afgestemd op wat scholen nodig hebben voor hun bewegingsonderwijs en het gebruik van de sportverenigingen.

Bij het samenstellen van het rooster wordt rekening gehouden met de voorkeuren van de gebruikers voor dag en tijdstip. Vooral bij langlopende verhuur, zoals in het geval van sportverenigingen, kan de gemeente grotendeels tegemoet komen aan de wensen. Bij de verhuur en de urenindeling maakt de gemeente onderscheid naar het soort huurder. De gemeente heeft dat als volgt als beleidsregel vastgesteld. Bij het verhuren van de gymnastieklokalen zoveel mogelijk rekening houden met de voorkeursdagen en –tijden van de gebruikers, als volgorde geldt (1) scholen, (2) sportverenigingen, (3) overige maatschappelijke activiteiten en (4) commerciële en/of particuliere activiteiten

De gemeente zorgt voor de inrichting, het onderhoud en beheer van de gymnastieklokalen. Daarvoor is een onderhoudsplan opgesteld en schouwt het bureau OHM, in opdracht van de gemeente, jaarlijks de gymzalen. Het onderhoudsplan wordt iedere twee jaar geactualiseerd.

In de toekomst zal rekening gehouden moeten worden met veranderd beleid. Gebouwen vallen onder de nieuwe afdeling vastgoed. Hiervoor zal een nota vastgoedbeleid worden opgesteld.

Sport- & beweegaanbod in de gemeente Oegstgeest.

Tijdens de eerste behandeling van de sportnota in de commissie van 12 januari 2012 is er gevraagd om vestigingscriteria voor sport.

Allereerst kijken wij naar het huidige sportaanbod en het multifunctionele gebruik van onze sportaccommodaties. De gemeente streeft namelijk naar een efficiënte bezetting van onze sportaccommodaties en dat zoveel mogelijk mensen plezier beleven aan het passief en actief deelnemen aan sport en bewegen. Zijn er richtlijnen? Ja en nee. Sport is altijd een dynamische gebeurtenis en altijd in beweging. Natuurlijk wordt er gekeken wat het sportaanbod is en voor wie. De afgelopen jaren heeft de afdeling sport een aantal vragen gekregen voor de vestiging van diverse sportaanbieders. Zowel van sportondernemers als nieuwe sportverenigingen. De gemeente staat niet afwijzend tegenover het vestigen van zakelijke sportaanbieders. Veelal zijn de zakelijke sportaanbieders zelf al op onderzoek uit geweest of het (sport)product wat zij aanbieden geschikt is voor deze lokale situatie.

Voor de sportverenigingen wordt hetzelfde marketingprincipe gehanteerd. Plaats, product, prijs en promotie. In deze volgorde wordt er ook naar gekeken. Plaats, het bestemmingsplan is hierin leidend. Wat mag er wel en wat niet. Welk (sport)product wordt aangeboden?

Is hier behoefte aan? Is het nieuw of een uitbreiding van het bestaande? Zijn er combinatiemogelijkheden? Welke faciliteiten zijn benodigd en heeft de gemeente hier de financiële middelen voor over, tegen welke prijs? Welke aanbieders zijn er in de omliggende gemeenten?

Uitgangspunt is dat de gemeente een faciliterende en regisserende rol heeft ten aanzien van sport en beweegaanbod of dat nu sportaccommodaties zijn of openbare beweegaanleidingen. Dat doen wij primair voor de inwoners en sportverenigingen van Oegstgeest. Zij kunnen gebruik maken van kwalitatief goede sportvoorzieningen.

De gemeente zorgt voor een optimale benutting van de huidige sportvoorzieningen.

Ongeorganiseerde sport

De ongeorganiseerde sport is sportbeoefening buiten een formeel verband zoals een vereniging. De sporter organiseert – al dan niet met anderen – zijn eigen sportactiviteiten.

De bijdrage van de ongeorganiseerde sport aan maatschappelijke doelen is moeilijk te beoordelen en te meten. De rol van de gemeente in deze is voorwaardenscheppend (het aanbieden van sportvoorzieningen, waaronder voorzieningen in de openbare ruimte).

Wij hebben in Oegstgeest goede voorzieningen om recreatief buiten te kunnen sporten en bewegen. Daarbij denken wij aan fietsroutes, mogelijkheden om te wandelen, trapveldjes in de buurt, skatevoorzieningen, basketbalpleintjes en jeu de boulesbanen. Op die manier kunnen we ervoor zorgen dat mensen kunnen sporten en bewegen in de open lucht in de openbare ruimte en dat zij niet afhankelijk zijn van een sportvereniging of een georganiseerd beweegaanbod. In de planvorming van de Duivenvoordestraat is een trapveldje voor de jeugd opgenomen op het moment dat ASC gaat verhuizen. Op het schoolplein van de Leo Kannerschool heeft de gemeente in 2008 een trap- en basketbalveld gerealiseerd waar de school én de buurt gebruik van kunnen maken. De gemeente krijgt veel vragen over de aanleg van kunstgrastrapveldjes in de wijk. De moeilijkheid hiervan is dat de ruimte in Oegstgeest erg schaars is. Daarnaast zijn er nog weinig plaatsen die zich daar goed voor lenen. Er valt wel te denken aan sportkooien met gecombineerd gebruik voor bijvoorbeeld pannavoetbal en basketball.

De sportieve kwaliteit van de openbare ruimte

De opgave is om de inrichting en kwaliteit van de openbare ruimte af te stemmen op deze verscheidenheid aan activiteiten. Sport mag en moet zichtbaar aanwezig zijn. Sporten en bewegen in de openbare ruimte verhoogt niet alleen de sportiviteit en gezondheid, maar ook de kans op ontmoeting en interactie. In principe komt de gehele openbare ruimte, inclusief het vele water, in aanmerking voor inrichting vanuit een sport- en bewegingsperspectief. Sport en beweging hoeft niet altijd dominant te zijn in de inrichting, maar wel kan als vanzelfsprekend worden bekeken waar de openbare ruimte kansen biedt om tegemoet te komen aan de sportieve wensen. Het is misschien toch een goed idee om bestaande en nieuwe gedigitaliseerde wandel- en joggingroutes, fiets, skate- en skeeleroutes te verzamelen en via onze gemeentelijke website aan te bieden. Voorbeeld hiervan is de “Fietsroute langs 17e-eeuwse grenzen van Oegstgeest”.

Het project breedtesport, waarvoor de gemeente subsidie kreeg van het rijk, is in 2008 afgerond. Terugkijkend op de projectperiode kunnen we concluderen dat dit project succesvol was en blijvende resultaten heeft opgeleverd. Er is veel en vaak samengewerkt met tal van (maatschappelijke) organisaties. Sport en sportstimulering hebben een vaste plek veroverd in het gemeentelijke beleid. Het jongerenwerk zal een deel van de activiteiten in en rond Friendz als (buiten)sportactiviteit gaan inzetten (SportFriendz). Het jongerenwerk zal samenwerking zoeken met de sportverenigingen. Hierdoor zal het bereik van Friendz onder jongeren groter worden. Breedtesport is een goed middel gebleken bij vraagstukken op het terrein van jeugd(overlast) (zie ook jeugd en veiligheid). Jongeren in een gezin met een minimum kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage van €200,- per kind voor de deelname aan sportieve, recreatieve, educatieve of culturele activiteiten. Dit is terug te vinden in het Beleidsplan van Sociale Zaken.

Gewenste situatie

Handhaven van het huidige voorzieningenniveau en het continueren van het stimuleren van buitensport door het jongerenwerk door samen te gaan werken met de sportverenigingen.

Tot slot biedt de Klinkerbergerplas de mogelijkheid om actief bezig te zijn in de buitenlucht. Er zijn door de Provincie in samenwerking met de gemeente plannen voor ontwikkelt. Zoals oa. een beachsportlocatie. Dit zal in de komende raadsperiode worden uitgevoerd. Daarnaast wordt er regelmatig door inwoners aandacht gevraagd voor uitdagende speelvoorzieningen in de buitenruimte. De wensen zijn vervangen van oude speelapparatuur en verharde basketbal- en de aanleg van kunstgras voetbalveldjes. Vervanging van speelapparatuur is opgenomen in

het onderhoudsplan. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de openbare, recreatieve sportgelegenheden.

3.2 Ondersteuning van verenigingen

Verenigingen verdienen een steuntje

Verenigingen zijn een belangrijke plek voor veel sporters. Verenigingen bieden niet alleen de mogelijkheid om te sporten, maar zijn ook een belangrijke plek om anderen te ontmoeten en om jezelf te ontplooiën (bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk binnen de vereniging). Er wordt veel door vrijwilligers gedaan binnen verenigingen. Dat vrijwillige karakter van verenigingen maakt dat ondersteuning op zijn plek is.

Doelstellingen van verenigingsondersteuning

Ondersteunen van verenigingen, zodat zij in staat zijn om een goed verenigingsbeleid uit te voeren. Daarbij gaat het om:

- a. ondersteunen van het vrijwilligersbeleid via deskundigheidsbevordering;
- b. stimuleren van gezond sporten;
- c. ondersteunen van de bedrijfsvoering van de verenigingen.

Ondersteunen van vrijwilligersbeleid

Sportverenigingen kunnen niet zonder vrijwilligers. Het is voor verenigingen dan ook van levensbelang om een goed vrijwilligersbeleid te hebben, waarbij werving en behoud van vrijwilligers voorop staan. Het is aan de verenigingen om hiervoor te zorgen. Onduidelijk is hoeveel verenigingen een actief vrijwilligersbeleid voeren, waarbij iemand belast is met de organisatie en coördinatie van het vrijwilligerswerk. Verenigingen moeten niet alleen inzetten op het werven van voldoende vrijwilligers, maar ook het behouden van vrijwilligers. Vrijwilligers af en toe in het zonnetje zetten en zo waardering uiten, het aanbieden van trainingen voor vrijwilligers en zorgen voor duidelijke taakomschrijvingen voor vrijwilligers zijn daarbij belangrijke onderdelen.

De gemeente blijft verenigingen hierbij ondersteunen. Vooral waar het gaat om het professionaliseren van het vrijwilligerswerk kan de gemeente ondersteuning bieden.

Verenigingen kunnen van de gemeente maximaal € 450,- tegemoetkoming krijgen in de kosten van een training of scholing voor hun vrijwilligers. Ook sportverenigingen kunnen hier gebruik van maken en kunnen zo, met een bijdrage van de gemeente, zorgen dat hun vrijwilligers de juiste scholing ontvangen, bijvoorbeeld om goed trainen te kunnen geven, een wedstrijd te kunnen fluiten of de bar draaiende te houden. Op die manier kunnen we bijdragen aan een goed vrijwilligersbeleid van de sportclubs en eraan bijdragen dat de vrijwilligers goed 'werk' kunnen leveren. De regeling voorziet in een grote behoefte, aangezien het niet ongebruikelijk is dat voor het zomerreces het budget al helemaal op is. De regeling betreft niet alleen sportvrijwilligers.

De gemeente Oegstgeest heeft een makelaarsfunctie voor wat betreft de maatschappelijke stage. In de vastgestelde jeugdnota paragraaf 2.6 onder jeugd en onderwijs staat een toelichting over maatschappelijke stages. Daarnaast is het jeugdwerk van oudsher een werksoort waarin zeer veel vrijwilligers actief zijn. In de nota over vrijwilligerswerk, die in 2012 zal worden opgesteld zal aandacht worden besteed aan de werving, scholing en begeleiding van vrijwilligers.

Maatschappelijke stages

De gemeente Oegstgeest heeft de regie rol bij de maatschappelijke stage, waar alle VO-scholen mee aan de slag moeten en waarbij de gemeente een regierol is toebedeeld.

De maatschappelijke stage is geen 'gewone' stage waarmee praktijkervaring in een beroep wordt opgedaan. Het gaat erom dat scholieren anderen helpen door het doen van vrijwilligerswerk bijvoorbeeld ook in de sport. Doel hiervan is dat jongeren tijdens hun schooltijd kennis maken met de samenleving door een onbetaalde bijdrage te leveren aan deze samenleving. Gemeentes hebben de afgelopen 4 jaar een rijksbijdrage ontvangen om voor de maatschappelijke stages de makelaarsfunctie in te vullen.

De rijksbijdrage is ingezet onder andere als subsidie voor vrijwilligersorganisaties om hen te stimuleren plekken te creëren voor maatschappelijke stages. Daarnaast wordt aangesloten bij de vacaturebank voor maatschappelijke stages van I-doe. Er is nauw overleg met de betrokken scholen in Oegstgeest.

Gezond en Veilig sporten

Voor verenigingen is het ook belangrijk dat zij gezonde sportbeoefening aanbieden. Denk hierbij aan het voorkomen blessures, ondersteunen van trainingen voor sporttrainers en stimuleren EHBO-diploma's bij sportclubs. Veel sportverenigingen hebben uit eigen middelen een AED apparaat aangeschaft en vrijwilligers hebben hiervoor een scholing gevolgd. De Sportraad Oegstgeest vindt het van belang dat het behalen van EHBO-diploma's, BHV, AED en reanimatiecursussen wordt gestimuleerd.

De gemeente wil graag dat sporten een bijdrage levert aan de gezondheid van haar inwoners. Daarvoor is het noodzakelijk dat er regels zijn in de kantine over roken en alcoholgebruik. Veel verenigingen hebben al een bestuursreglement waarin regels zijn opgenomen over alcoholgebruik en in alle sportkantines zijn al afspraken gemaakt over roken. De gemeente zal dan ook in overleg met de verenigingen bekijken of er een bestuursreglement alcohol in sportkantines moet worden opgesteld of worden geactualiseerd. Dat geldt ook voor de vrijwilligersregistratie van de certificaten voor de instructie verantwoord alcoholgebruik IVA. De sportsector moet een gezonde omgeving bieden voor sporters, bezoekers en jeugd.

Bedrijfsvoering ondersteunen

Verenigingen worden bestuurd door vrijwilligers. Zij worden in toenemende mate geconfronteerd met wet- en regelgeving waar zij aan moeten voldoen. Daarnaast moeten ze zorgen dat ze hun 'bedrijfsvoering' op orde hebben. Het is niet voldoende om te zorgen dat de trainingen en wedstrijden voor de (spelende) leden zijn geregeld. Er komt meer kijken bij het besturen van een vereniging. Een goede vereniging heeft de financiën op orde zonder grote externe afhankelijkheid, heeft veel aandacht voor het verenigingskarakter en voldoet zo optimaal mogelijk aan de (individuele) wensen van leden. De continuïteit van een vereniging dient voldoende aandacht te krijgen. Ook de gemeente stelt verschillende eisen aan sportverenigingen. Wij verwachten dat zij hun organisatie op orde hebben en dat ze voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Bij het invoeren van nieuwe gemeentelijke wet- en regelgeving, moeten de belangen van de sport meewegen, zeker waar het gaat om mogelijke gevolgen voor vrijwilligers(organisaties).

Er zijn naast de sportbonden, verschillende instanties die verenigingen kunnen ondersteunen bij hun bedrijfsvoering. In 2008 zijn wij gestart alle Oegstgeester sportverenigingen de mogelijkheid aan te bieden een verenigingsanalyse te laten uitvoeren. In 2011 zijn alle verenigingen voorzien van een verenigingsanalyse. Mocht hieruit blijken dat er ergens behoefte aan is, dan is het aan de verenigingen om bij de gemeente dit aan te geven en te onderbouwen. De gemeente zal de mate van ondersteuning met de verenigingen bespreken.

Een ander onderdeel van de bedrijfsvoering is het beheer van de kantine. Goed kantinebeheer is voor verenigingen belangrijk. De kantine is in veel gevallen een belangrijke inkomstenbron voor verenigingen met een eigen kantine. Daarnaast draagt de kantine ook bij aan het verenigingsleven. Het is aan de verenigingen zelf om de kantine te beheren en te exploiteren. De gemeente heeft echter wel belang bij goed kantinebeheer. Het is immers belangrijk dat verenigingen financieel gezond blijven en dat zij over goede faciliteiten beschikken, zodat mensen kunnen sporten in een prettige omgeving. Ook moet de kantine een 'gezonde' omgeving zijn, waar regels gelden over roken en alcoholgebruik.

Combinatiefunctionaris

Voor de realisatie van combinatiefuncties heeft het vorige kabinet besloten tot een structurele impuls, die zij samen met gemeenten, met Brede scholen en de sport- en cultuursector wil vormgeven door middel van de realisering van 2500 nieuwe combinatiefuncties in 2012.

Combinatiefuncties zijn functies waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar werkzaam is voor 2 of meer sectoren, in dit geval dus onderwijs, sport en/of cultuur. Met deze combinatiefuncties wordt de verbinding en samenwerking tussen sectoren versterkt en kan het binnen- en buitenschoolse sport- en cultuuraanbod worden versterkt en beter op elkaar afgestemd.

Voor Oegstgeest gaat het om een start met 1,7 fte, en de intentie om door te groeien. Het exacte aantal fte is onderdeel van de haalbaarheidsstudie en zal ook afhangen van de mogelijke financiering. De gemeente Oegstgeest heeft er voor gekozen geen extra financiële middelen hiervoor beschikbaar te stellen en geven voor de haalbaarheidstudie de opdracht mee om te zoeken naar cofinanciering.

Als er uiteindelijk geen haalbaarheid blijkt, mogen gemeenten een deel van de rijksmiddelen gebruiken om de kosten van de kwartiermaker te betalen en de rest inzetten voor activiteiten in het verlengde van de regeling. Denk hierbij aan sportstimulering, culturele kennismaking en activiteitenbudget Brede Scholen

Verklaring Omtrent het Gedrag

“Vrijwilligers bij scouting, sportclubs en begeleiders van jeugdkampen kunnen een gratis Verklaring Omtrent het Gedrag aanvragen.

Voorwaarde is wel dat de organisatie waarvoor zij werken aan bepaalde eisen voldoet.

Een eis is dat de organisatie een breder integriteitsbeleid voert.”

Dat schrijft staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie in een brief aan de Tweede Kamer. Met het gebruik van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) wil de overheid misbruik van kinderen in deze sector tegengaan. Ook komt er een registratielijst met namen van begeleiders die ongewenst gedrag hebben vertoond. Zo kunnen ze niet bij een andere organisatie aan de slag gaan. De aanvraag van de gratis VOG moet zo efficiënt mogelijk gebeuren dat betekent dat vrijwilligers hun aanvraag elektronisch moeten doen. Normaal gesproken kost een VOG 30,05 euro.

Wat bedoeld wordt met, aan bepaalde eisen voldoet, is nog niet duidelijk. Hetzelfde geldt voor een breder integriteitsbeleid. Tijdens de sportraad bijeenkomst van december is dit schrijven medegegeeld en verdere informatie zal volgen zodra er meer bekend zou zijn over de regeling. Helaas is bij navraag bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie nog geen verdere uitwerking gegeven aan dit voornemen.

Daarna kan het bestuur van de vereniging hiermee aan de slag.

3.3 Sportstimulering

Stimuleren dat mensen gaan en blijven sporten

Sport heeft een grote maatschappelijke waarde: het is gezond, mensen komen door te sporten met elkaar in contact, sport zorgt voor verschillende ontwikkeling- en ontplooiingsmogelijkheden (zoals leren samenwerken, je (vrijwillig en sportief) inzetten, omgaan met elkaar) en tot slot gaan mensen van sporten lekker in hun vel zitten. Daarbij is aandacht voor het aanbod van onze verschillende doelgroepen jongeren en ouderen op zijn plaats. De gemeente Oegstgeest wil graag aansluiten bij de doelstelling van het Olympisch plan 2028. Meer dan 75% actieve sportdeelnemer.

Doelstelling van sportstimulering

Stimuleren dat zoveel mogelijk mensen in Oegstgeest gaan en/of blijven sporten.

Sport en Zorg

De gemeente Oegstgeest gaat uitvoering geven aan het thema sport en zorg. Veilig sporten en bewegen in de buurt is het centrale thema van de landelijke nota gezondheidsbeleid die kaderstellend is voor de lokale nota's gezondheidsbeleid. In de kaders voor het regionale gezondheidsbeleid Hollands Midden is dit thema benoemd als centraal uitwerkingsthema voor de komende periode 2012-2016. Een belangrijke stap om vooruitgang te kunnen boeken is het verkrijgen van meer inzicht in de vraag naar wensen en motivaties van mensen om gezonde leefstijl te ontwikkelen en hoe het bestaande aanbod hierop kan aansluiten. Extra aandacht zal uitgaan naar mogelijkheden vanuit de eigen omgeving zodat minder beroep op professionele hulp nodig is.

In 2012 wordt er een sociale kaart ontwikkeld voor de 1e lijns zorg, waarin het brede beweegaanbod in Oegstgeest op een laagdrempelige manier aan bod komt. Op die manier kunnen mensen makkelijker naar een bepaald beweegaanbod worden doorverwezen.

Daarnaast willen we onderzoeken hoe we mensen (jongeren en volwassenen) met een gezondheidsrisico door gewichtsproblemen, diabetes en psychosociale klachten kunnen stimuleren om een gezonde leefstijl te ontwikkelen. Wat hebben zij nodig aan sociale ondersteuning om meer te gaan bewegen en welke fysieke factoren (leefomgeving) werken bevorderend? Extra aandacht zal uitgaan naar mensen met een lage sociaal economische status. Welke gevolgen hebben de conclusies voor het aanbod?

Welk onderdeel van de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid van VWS wordt hiermee uitgewerkt in het lokale gezondheidsbeleid? In de landelijke nota gezondheidsbeleid zet de minister in op bewegen, spelen en sporten in de buurt. In de recente beleidsbrief 'Zorg en Ondersteuning in de buurt' stelt de minister dat mensen meer mogelijkheden moeten krijgen om dicht in de buurt en veilig te bewegen, spelen en sporten (zie ook Beleidsbrief Sport: TK 2010-2011). De komende jaren zal het kabinet meer investeren in sport- en beweegmogelijkheden in de buurt. Het programma Sport en Bewegen in de buurt wordt nu ontwikkeld.

Bewegen op school

Het onderwijs is een belangrijke partner. Op de schoolleeftijd en vanuit school kan de basis worden gelegd voor een houding van een levenlang actief bewegen. Binnen het onderwijs is tijd ingeruimd voor bewegingsonderwijs, zoals gymnastiek en schoolzwemmen. Gemiddeld is daarvoor 90 minuten per week beschikbaar binnen het lesprogramma.

De gemeente streeft ernaar dat sportactiviteiten onderdeel uitmaken van het programma dat de verenigingen, de brede school en de buitenschoolse opvang aanbieden. De verbinding tussen sport en onderwijs kan verder worden versterkt door schoolsportdagen, schoolsportverenigingen en sportief aanbod in de brede school. Hiervoor is de combinatiefunctie een prachtig verbindmiddel. Naast de combinatiefunctionaris wordt er samenwerking met het ROC verder vormgegeven.

Via sportverenigingen

Sportverenigingen spelen een belangrijke rol in het stimuleren van mensen om te gaan en blijven sporten. Sportverenigingen kunnen verschillende activiteiten organiseren die niet uitsluitend voor leden toegankelijk zijn. Voorbeelden hiervan zijn oa. het buurttoernooi van UDO, het pleintjesbasketbal van BVO en het aanbod van trimhockey bij LOHC. Ook het kabinet vindt sport in en rond de school en de wijk belangrijk.

HOOFDSTUK 4

Financiën

In de begroting van 2012 zijn specifiek voor de sport de volgende middelen (ovb) beschikbaar:

Producten	Lasten	Baten	Saldo
Sport	1.736.511-	456.790	1.279.721-

In het product sport zijn alle lasten en baten opgenomen.

Hier vallen de uren en kapitaallasten onder, sport algemeen, zwembad, sporthal en buitensportaccommodaties.

Algemeen

Uitvoering sportnota	€ 9.480	inzetten voor combinatiefunctionaris
Roelant Oltmans Fonds	€ 2.500	bestaand beleid
Schoolsport/Sportverkiezingen	€ 2.958	bestaand beleid

In 2011 is in het kader van de bezuinigingen 2012 breedtesport, screenen sportverenigingen en themabijeenkomsten komen te vervallen. Ca. € 20.000. De investering voor het kunstgrasveld op sportpark de Krogt is komen te vervallen.

Investerings zijn voor 2012:

Realisatie van een kunstgrasvoetbalveld bij de velden van het Rijnlands Lyceum
Beschikbaar € 450.000

Het is wenselijk één groot multifunctioneel kunstgrasveld te realiseren bij de velden van het Rijnlands Lyceum, dat betekent een hogere investering. Begin 2012 kan de raad een voorstel verwachten waarin dit wordt voorgelegd. Waarbij het uitgangspunt geen extra lastenverzwaring op het product sport in acht wordt genomen.

De meeste voorstellen worden als nieuw beleid aangevraagd in de kadernota, overige aktiepunten zijn budget neutraal en worden indien nodig via separate raadsvoorstellen aangeboden.

BIJLAGEN

Wmo & Sport

- Prestatieveld 1: leefbaarheid en sociale samenhang
- Prestatieveld 2: ondersteuning jeugdigen en ouders
- Prestatieveld 3: het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning
- Prestatieveld 4: het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers
- Prestatieveld 5: bevorderen deelname
- Prestatieveld 6: het verstrekken van voorzieningen
- Prestatievelden 7, 8 en 9: de zorg voor kwetsbare groepen

Sport in de prestatievelden van de WMO

- Prestatieveld 1: Buurt, onderwijs en sport (BOS), Breedtesport
- Prestatieveld 2: Sportopbouwwerk
- Prestatieveld 3: Informatie over aangepast sporten
- Prestatieveld 4: Vrijwilligersondersteuning van sportverenigingen
- Prestatieveld 5: G-voetbal
- Prestatieveld 6: Sporthulpmiddelen
- Prestatieveld 7: Sporten met kwetsbare uit de samenleving
- Prestatieveld 8: Voorlichting op scholen over sport en preventie
- Prestatieveld 9: Sport als onderdeel van verslavingszorg

WMO speerpunten

Signaleren

1. De gemeente stelt de komende jaren zelfredzaamheid centraal in haar beleid. Dat betekent mensen in staat stellen hun eigen leven in te richten en waar nodig bij te staan in het versterken van hun eigen kracht. Het verstrekken van voorzieningen blijft een belangrijke taak van de gemeente, om mensen te helpen zelfredzaam te blijven, of ze te ondersteunen, als de grenzen van hun zelfredzaamheid zijn bereikt.

Zelfredzaamheid, versterken eigen kracht

2. De gemeente zorgt er de komende jaren voor dat zoveel mogelijk belemmeringen worden weggenomen om signalen over zorgen om een ander kwijt te kunnen. Daarbij wordt het uitgangspunt gehanteerd dat er niet over mensen gesproken wordt zonder dat zij dat weten. Liever nog dat er MET de mensen gesproken wordt.

Verantwoordelijkheden

3. De gemeente stimuleert de komende jaren dat mantelzorgers een goede ondersteuning kunnen vinden en dat zoveel mogelijk informele zorg en hulp op een natuurlijke wijze dicht bij de mensen wordt gevonden. Om het belang van vrijwilligerswerk te onderstrepen willen wij een aparte nota vrijwilligersbeleid opstellen.

Sociale netwerken

4. De gemeente stimuleert de komende jaren dat inwoners makkelijk sociale netwerken kunnen aanknopen. Dat kan zowel op wijk- of buurtniveau als op gemeentelijk niveau. Behoud van goed toegankelijke voorzieningen op dit gebied is dan ook de basis. Het doel is dat iedereen toegang heeft tot voorzieningen en informatie in de gemeente.

Toegankelijkheid

5. De gemeente zet in op een veilige woonomgeving, en op zo min mogelijk belemmeringen op het gebied van mobiliteit.

Feiten en Cijfers

Gemeente Oegstgeest
Provincie Zuid-Holland

Coördinaten 52°11' NB 4°28' OL

Oppervlakte 7,75 km²
- land 7,20 km²
- water 0,55 km²

Economie

Gemiddeld inkomen (2006)	€ 16.800 per inw.
Gem. WOZ-waarde (2008)	€ 363.000
WW-uitkeringen (2007)	11 per 1000 inw.
Autobezit (2007)	411 per 1000 inw

CBS cijfers aantal inwoners per 1-1-2011 in de gemeente Oegstgeest:

Mannen	10.933
Vrouwen	<u>11.834</u>
Totaal	22.767

Ontwikkeling aantal inwoners 2007 -2011*

Leeftijd	2007	2008	2009	2010	2011
0 tot-19 jaar	5.742	5.798	5.812	5.818	5.801
20 tot 65 jaar	12.677	12.926	13.036	12.913	12.965
65 jaar en ouder	3.603	3.643	3.716	3.866	4.001
Totaal	22.022	22.367	22.564	22.597	22.767

Bevolkingsprognose 2010-2040*

Leeftijd	2020	2030	2040	Groei % 2010-2040
0 tot-19 jaar	5.050	5.541	5.893	4,1%
20 tot 65 jaar	13.384	13.244	13.410	0,8%
65 jaar en ouder	4.426	5.374	5.531	50,1%
Totaal	22.860	24.159	24.834	9,6%

Nieuw Rhijngeest

Met de uitbreiding van het aantal woningen in Nieuw Rhijngeest, zal het inwoneraantal van de Gemeente Oegstgeest ongeveer uitkomen rond de 25.000 plus. Dat betekent een groei van nog 10%. Als het aantal actieve sporters ook groeit met dit aantal betekent dat een aanwas van circa 1.000 extra sporters. Deze uitbreiding is echter alleen op te vangen als de realisatie van het sportcomplex van A.S.C. gestalte krijgt en de vervanging van een aantal kunstgrasvelden op de sportparken voor natuurgrasvelden.

* Bron: CBS statline

* Bron: CBS statline Regionale prognose kerncijfers 2011. Bij deze prognose is geen rekening gehouden met nieuwbouw in Nieuw Rhijngeest

Regionale gegevens leeftijdsopbouw Holland Rijnland

Gemeente	Leeftijdsopbouw*		
	0-19	20-64	65+
Alphen aan den Rijn	24,8%	62,4%	12,8%
Hillegom	22,9%	60,2%	16,9%
Kaag en Braassem	24,9%	60,1%	15,0%
Katwijk	26,8%	59,3%	13,9%
Leiden	20,9%	66,8%	12,3%
Leiderdorp	24,8%	58,3%	16,9%
Lisse	23,9%	59,2%	16,9%
Nieuwkoop	25,3%	60,5%	14,2%
Noordwijk	21,5%	62,2%	16,3%
Noordwijkerhout	23,9%	59,6%	16,4%
Oegstgeest	25,7%	57,1%	17,1%
Rijnwoude	25,2%	59,2%	15,5%
Teylingen	26,4%	58,3%	15,3%
Voorschoten	24,8%	56,1%	19,1%
Zoeterwoude	24,80%	59,5%	15,7%
Totaal	24,10%	61,30%	14,60%

* Bron: Holland Rijnland 2009

Samenvatting Rapportage sport 2010 “Sport een leven lang” (een publicatie van het sociaal cultureel planbureau)

Het onderzoek wijst uit dat

Sportdeelname

- De frequente sportdeelname van minstens 40 weken per jaar is het hoogst bij kinderen in de basisschoolleeftijd. In de puberteit neemt de sportdeelname sterk af. Daarna blijft deze onder volwassenen tot ongeveer 65 jaar constant. Rond de leeftijd van 70 jaar nemen de wil en de fysieke mogelijkheid om aan sport te doen af.
- Een opvallende dip in de sportdeelname treedt op bij mensen met een gezin met kinderen van 6 jaar of jonger: de hoeveelheid vrije tijd waarover zij beschikken is beperkt.
- De verschillen in sportdeelname tussen leeftijdsgroepen zijn in de loop der jaren steeds kleiner geworden. Vooral mensen die tussen 1940 en 1963 geboren zijn, doen nu veel meer aan sport dan eerdere cohorten.
- Verschillen tussen cohorten zijn een belangrijke verklarende factor voor de toegenomen sportdeelname: latere cohorten zijn actiever dan eerdere cohorten. Periode en levensfase zijn in mindere mate van belang.
- Op basis van demografische ontwikkelingen lijkt het percentage sporters de komende jaren gelijk te blijven; de afname door de vergrijzing lijkt te worden gecompenseerd door de toename van het opleidingsniveau.
- In absolute zin is tot 2028 in ieder geval een groei te verwachten van bijna een half miljoen sporters, doordat de bevolking als geheel groeit.
- Kansen voor toekomstige groei in de sportdeelname liggen in het op peil houden van de sportdeelname van jongeren na hun 12e jaar, sportmogelijkheden bieden voor ouders van jonge kinderen en sportdeelname van ouderen stimuleren tot op hogere leeftijd.

Vrijwilligerswerk

- Vrijwilligerswerk in de sport is vooral het terrein van jongeren (12-24-jarigen) en volwassenen (35-54-jarigen). Deze laatste groep lijkt voornamelijk te bestaan uit ouders die meehelpen bij de sportbeoefening van hun kinderen.
- Het percentage van de bevolking dat vrijwilligerswerk in de sport doet, was in de jaren tachtig groter dan in de jaren negentig, maar is sindsdien constant.
- De deelname aan vrijwilligerswerk in zijn totaliteit is de afgelopen decennia minder sterk gedaald dan de deelname aan vrijwilligerswerk op afzonderlijke terreinen (sport, cultuur, politiek). Dit suggereert dat vrijwilligers zich voorheen op meerdere terreinen, maar nu op een bepaalde sector van vrijwilligerswerk richten.
- De motieven om aan vrijwilligerswerk te doen verschillen enigszins voor leeftijdsgroepen en het soort vrijwilligerswerk. Sportvrijwilligers willen graag waardering krijgen voor hun taak en ervaring opdoen die nuttig is voor het werkende leven. Kunnen handelen overeenkomstig politieke of geloofsovertuiging is voor hen minder belangrijk.

Sport volgen

- Bijna de helft van de jongeren tussen 12 en 17 jaar gaat eenmaal per jaar naar een sportwedstrijd kijken tegen slechts een tiende van de 75-plussers.
- Onder de sporttoeschouwers geldt dat de verschillende leeftijdsgroepen ongeveer even vaak sportwedstrijden bijwonen. Een klein aandeel ouderen bezoekt sportwedstrijden, maar de ouderen die sportwedstrijden bezoeken, doen dat niet minder frequent dan andere leeftijdsgroepen. Kleine uitzonderingen vormen de 25-34-jarigen die iets minder vaak gaan (gezien de drukke levensfase waarin carrière en de zorg voor kinderen gecombineerd worden) en de 35-44-jarigen die iets vaker gaan (om de sportwedstrijden van hun kinderen bij te wonen).
- Sportwedstrijden volgen via radio of tv kent in het algemeen minder differentiatie naar leeftijd; de intensiteit waarmee dit gedaan wordt echter wel.

- Ouderen informeren zich vaker via tv, radio en geschreven media dan jongeren.
- Jongeren gebruiken daarnaast ook het internet om het sportnieuws te volgen en om zich aan te sluiten bij sportgerelateerde community's.
- Verdere informatisering – met name via internet – biedt kansen het aanbod en de keuzevrijheid te vergroten.
- In de huidige samenleving is men op zoek naar 'belevingen'. Kijken naar sport kan zo'n beleving zijn.

Sporten en bewegen in verschillende levensfasen

Jeugd

- Jongeren doen naar verhouding vaak aan sport, zijn vaak lid van een sportvereniging en doen vaak mee aan training en competitie.
- Het *Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs* beoogt voor 2012 dat de helft van de schoolgaande jeugd aan de combinorm voldoet: dagelijks een uur matig intensief bewegen of drie keer per week 20 minuten intensief bewegen. De 6-11-jarigen haalden deze norm al in 2009, maar de 12-24-jarigen niet.
- Scholieren besteden de meeste tijd aan clubsport en doen ook het meest aan buiten Bewegen en sporten in de vrije tijd. Basisscholieren doen bij het bewegen vaak aan voetbal en buiten spelen, de middelbare scholieren het meest aan voetbal en hardlopen. Ook bij de clubsport is voetbal voor beide groepen het populairst.
- In het voortgezet onderwijs neemt 7% van de scholieren geen deel aan de lessen bewegingsonderwijs en bij vmbo-(praktijk)leerlingen zelfs 13%.
- Het aanbod aan vrijetijdsactiviteiten voor jongeren zal naar verwachting verder toenemen, met veel gebruik van digitale media. De concurrentieslag om de jongere sportconsument zal heviger worden, te meer omdat het aantal jongeren gaat afnemen.
- Het *Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs* streeft naar elke dag sporten en bewegen voor de schoolgaande jongeren. Om dit te bereiken is een nauwere samenwerking tussen alle betrokkenen nodig, die goed wordt gecoördineerd en een kwalitatief hoog gehalte heeft. In de sport zijn de eerste tekenen van zo'n ketenaanpak zichtbaar, zowel in de praktijk (sport-zorgtrajecten, combinatiefuncties) als in de methodiekontwikkeling, maar er is nog wel werk te verzetten.

Volwassenen

- 3 Meer volwassenen tussen de 18 en 64 jaar zijn de afgelopen jaren aan sport gaan doen: van 39% in 1991 naar 47% in 2007. Rond de 70% voldoet aan de combinorm voor volwassenen: minstens vijf dagen per week een half uur matig intensief bewegen of drie keer per week twintig minuten intensief bewegen.
- 4 Werkende mensen sporten meer, maar voldoen minder vaak aan de combinorm dan mensen die niet werken. De deelname aan sport compenseert niet geheel het onvoldoende bewegen.
- 5 Het preventiebeleid geeft aandacht aan bewegingsarmoede en steeds meer ook aan de sedentaire leefstijl (meer dan 360 minuten per dag zitten of liggen, exclusief slaaptijd) die kan leiden tot ernstige gezondheidsschade.
- 6 Er lijkt een soort tweedeling te bestaan onder de Nederlandse werkende bevolking. Aan de ene kant werknemers die werk hebben waarin ze veel bewegen en ook in hun vrije tijd relatief veel bewegen, waardoor ze voldoen aan de beweegnormen en weinig sedentair zijn. Aan de andere kant werknemers die bewegingsarm werk hebben, ook in hun vrije tijd relatief weinig bewegen en vaak een sedentair leven leiden. Deze tweede groep voldoet veel minder vaak aan de beweegnormen en loopt daarmee gezondheidsrisico's.
- 7 Te weinig bewegen en een sedentaire leefstijl vragen om een bewegingsstimuleringsbeleid in bedrijven; enerzijds vanwege het arbeidsrisico waarvoor de werkgever mede verantwoordelijkheid draagt, anderzijds omdat onvoldoende bewegende werknemers de arbeidsparticipatie en het bedrijfsrendement ongunstig beïnvloeden.

- 8 Meer bewegen is te stimuleren door sport en beweging buiten het bedrijf en buiten werktijd aan te bieden, maar wellicht is het lucratiever om het werk zelf beweeglijker te maken.

Ouderen

- Het sport- en beweeggedrag van zelfstandig wonende ouderen in Nederland heeft in het afgelopen decennium een gunstige ontwikkeling doorgemaakt; meer ouderen voldoen aan de beweegnormen en minder ouderen zijn inactief.
- De gunstige trend lijkt echter enigszins af te vlakken en de vraag is of met de huidige maatregelen een verdere toename van een actieve leefstijl onder ouderen haalbaar is. – Levensgebeurtenissen als een chronische ziekte, functionele beperkingen, cognitieve achteruitgang, een partner verliezen en een ziekenhuisopname hebben negatieve gevolgen voor het sport- en beweeggedrag.
- Onvoldoende bewegen komt veel vaker voor bij ouderen die in een instelling wonen dan bij zelfstandig wonende ouderen. In instellingen zijn het vooral vrouwen met motorische beperkingen die minder bewegen; leeftijd en opleiding van de bewoners zijn niet van invloed.

Topsporters

In de levensloop van topsporters zijn vier fases te onderscheiden.

- De kennismakingsfase, waarin kinderen bekend raken met een of meerdere takken van sport en waarin talenten geselecteerd worden.
- De specialisatie- en investeringsfase, met keuze voor één tak van sport en vele uren training. Dit vergt steeds meer toewijding, waarbij topsport prioriteit krijgt boven het sociale leven en andere hobby's.
- De perfectioneringsfase, waarin veel in het teken staat van topsport. Voor een beperkt aantal topsporters levert dit succes op. In de loop der tijd blijken velen echter niet goed genoeg te zijn en voortijdig af te haken vanwege blessures, motivatieverlies of verandering in interesses.
- De beëindigings- en tweede-carrière fase, waarin topsporters een nieuwe leefstijl en levensinvulling moeten vinden. De meesten kijken positief terug op hun topsportcarrière ondanks de fysieke, mentale, sociale en financiële investeringen. Vooral degenen die er noodgedwongen een einde aan moesten maken, ontmoeten problemen en zoeken hulp bij het vinden van een nieuwe identiteit en levensinvulling.
- De beperkte voorspelbaarheid van later succes geeft aan dat sportorganisaties voorzichtig moeten zijn met de selectie van talenten op steeds jongere leeftijd. Dit geldt des te meer aangezien een sterk accent op gerichte in plaats van speelse beoefening het plezier in sporten kan wegnemen en de kans op blessures, burn-out en drop-out vergroot.
- Bestudering van de levensloop van topsporters moet niet alleen betrekking hebben op hoe zij kampioen worden, maar ook op hun leven naast en na de topsportloopbaan.

Zo kunnen de dilemma's waar topsporters voor staan en de impact van hun beslissingen op de rest van hun levensloop beter worden begrepen.

Geraadpleegde literatuur

Sociaal Cultureel Planbureau, *Een levenlang sporten*, Rapportage Sportdeelname 2010, april 2011

NOC/NSF, Olympisch Plan 2028, *Heel Nederland naar Olympisch niveau*, plan van aanpak op hoofdlijnen, mei 2009

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, “*Gezondheid dichtbij* “ Landelijke nota gezondheidsbeleid, mei 2011

Gemeente Oegstgeest, Welzijn, Sociale Zaken & Onderwijs, *Wat beweegt Oegstgeest*, Oegstgeester Sportnota, oktober 2007

Gemeente Oegstgeest, Visie 2020, *Oegstgeest in beweging*, Visiedocument 2020, oktober 2011

Gemeente Oegstgeest, Welzijn, Sociale Zaken & Onderwijs, *Willen meedoen in Oegstgeest*, WMO nota, juni 2011

Gemeente Oegstgeest, Welzijn, Sociale Zaken & Onderwijs, *Jeugd in Oegstgeest*, Beleidsnota Integraal Jeugdbeleid, oktober 2011

Diverse andere gemeentelijke nota's sportbeleid